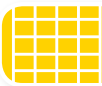

SD Focus

Driving Sustainability of the Thai Capital Market

ปีที่ 1 ฉบับที่ 3 เดือนตุลาคม 2557

Highlight

STRATEGIC SR

รายงานแห่งความยั่งยืน: กลยุทธ์เพิ่มคุณค่าของบริษัทจดทะเบียน พบกับประเด็นที่น่าสนใจจากงานสัมมนา SD Forum ครั้งที่ 5/2557 ในหัวข้อ “Unlocking Corporate Value through Sustainability Reporting” ในเรื่องเกี่ยวกับพัฒนาการและแนวโน้มของการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืน (Sustainability Reporting) ขององค์กรธุรกิจทั่วโลกจาก Mr. Pietro Bertazzi, Senior Manager – Policy and Government Affairs จาก Global Reporting Initiative (GRI) ตลอดจนสถานะของการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืนของบริษัทจดทะเบียนไทย รวมถึงประโยชน์ต่างๆ ที่บริษัทจดทะเบียนได้รับการเปิดเผยข้อมูลผลการดำเนินงานด้าน ESG ของบริษัทผ่านรายงานแห่งความยั่งยืน

CG

นำเสนอบทบาทสำคัญยิ่งของคณะกรรมการบริษัทในการพัฒนาการบริหารความเสี่ยงขององค์กร ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นผ่านบทความเรื่อง คณะกรรมการบริษัท “แม่ทัพใหญ่ในการกำกับดูแลความเสี่ยงด้านกลยุทธ์” ที่ต้องทำหน้าที่ประเมินปัจจัยเสี่ยง ระดับความเสี่ยงที่องค์กรจะรับได้และแผนปฏิบัติการเพื่อจัดการความเสี่ยงให้สอดคล้องสัมพันธ์กันทั้งก่อนและหลังความเสี่ยงจะเกิด รวมทั้งต้องติดตามดูแลให้องค์กรมีกระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง

DJSI

พบกับ 10 รายชื่อบริษัทจดทะเบียนไทยที่ได้รับคัดเลือกเป็นสมาชิกในกลุ่ม Dow Jones Sustainability Indices (DJSI) ดัชนีประเมินความยั่งยืนที่ได้รับการยอมรับในระดับโลก ประจำปี 2557 ซึ่งการได้รับคัดเลือกเป็นสมาชิกในกลุ่มดัชนี DJSI ช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือต่อการลงทุนในบริษัทจดทะเบียนไทยในสายตาผู้ลงทุน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ พร้อมสร้างความเชื่อมั่นว่าบริษัทจดทะเบียนไทยมีการดำเนินธุรกิจโดยคำนึงถึงสังคมและสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปกับการสร้างผลประกอบการที่ดี

SOCIAL ENTERPRISE

ติดตามจุดเริ่มต้น แนวคิด และรูปแบบของการลงทุนเพื่อสังคมที่หลากหลายและประสบความสำเร็จในการดำเนินงานอย่างน่าสนใจทั้งในประเทศฮ่องกงและประเทศไทยจากคุณฟรานซิส ไร (Francis Ngai) ผู้ก่อตั้งและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร Social Ventures Hong Kong (SVHK) จากประเทศฮ่องกง และคุณวิเชียร พงศธร กรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มบริษัทพีริเมียร์

SET Sustainability Development Framework

ดร. สติติย์ ลิมพวงศ์พันธุ์
ประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

รายงานแห่งความยั่งยืน กลยุทธ์เพิ่มคุณค่าของบริษัทจดทะเบียน

นริรัตน์ สันธยาดี

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจัดงานสัมมนา SD Forum ครั้งที่ 5/2557 ในหัวข้อ “Unlocking Corporate Value through Sustainability Reporting” เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2557 ณ หอประชุมศาสตราจารย์สังเวียน อินทรวิชัย อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับพัฒนาการและแนวโน้มของการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืน (Sustainability reporting) ขององค์กรธุรกิจทั่วโลก ตลอดจนสถานะของการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืนของบริษัทจดทะเบียนไทย รวมถึงประโยชน์ต่างๆ ที่บริษัทจดทะเบียนได้รับจากการเปิดเผยข้อมูลผลการดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทผ่านรายงานแห่งความยั่งยืน

ดร. สติติย์ ลิมพวงศ์พันธุ์ ประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้กล่าวเปิดงานสัมมนา โดยเน้นย้ำถึงที่มาและความสำคัญของแนวทางการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนสำหรับบริษัทจดทะเบียนในโลกธุรกิจปัจจุบัน

“ในอดีตภาคธุรกิจมุ่งเน้นแต่การพัฒนาการเติบโต โดยคำนึงแต่ผลได้ทางเศรษฐกิจ ไม่ได้คำนึงถึงต้นทุนทางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เสียไป ท้ายที่สุดก็พิสูจน์แล้วว่า การพัฒนาที่มุ่งเน้นแต่การเติบโตในเชิงเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียวนั้นไม่ยั่งยืน อีกทั้งยังสร้างผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของมนุษย์ด้วย จึงเกิดเป็นกระแสทางสังคมที่เรียกร้องให้สังคมและสิ่งแวดล้อมต้องอยู่ไปกับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ และเป็นที่มาของแนวคิดการพัฒนาแบบองค์รวม หรือที่เรียกกันว่า **การพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable development)** หมายความว่า เป็นการพัฒนาที่ต้องมีสมดุลทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม”

“วิกฤตการณ์แฮมเบอร์เกอร์ที่ผ่านมาเน้นย้ำถึงความสำคัญของบริษัทมหาชน และชี้ให้เห็นว่าการปล่อยให้อุบัติการณ์ดำเนินไปโดยไม่มีความโปร่งใสหรือไม่มีการตรวจสอบ ท้ายที่สุดก็จะนำความเสียหายมาสู่บริษัท **องค์กรธุรกิจหรือบริษัทจดทะเบียนในปัจจุบันจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม (Environmental) และสังคม (Social) ควบคู่ไปกับการคำนึงถึงเรื่องบริษัทมหาชน (Governance)** จึงเกิดเป็น **คำที่ทุกบริษัทจดทะเบียนต้องคำนึงถึงในวันนี้ คือ ESG** โดยหากบริษัทใดไม่คำนึงถึง ESG ในระยะยาว ก็จะกลายเป็นบริษัทที่อยู่ล้าหลัง เป็นบริษัทที่ผู้ลงทุนในระดับโลกไม่ให้ความสนใจ เพราะผู้ลงทุนในปัจจุบันไม่เพียงแต่มองเรื่องผลตอบแทนทางการเงินเท่านั้น แต่ยังมองด้วยว่าบริษัทที่ไปลงทุนนั้น คำนึงถึงสังคมและสิ่งแวดล้อมด้วยหรือไม่”

ดร. สติติย์ยังได้กล่าวถึงบทบาทของตลาดหลักทรัพย์ ในการสนับสนุนบริษัทจดทะเบียนให้ดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนว่า **ตลาดหลักทรัพย์ฯ ส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืน ซึ่งครอบคลุมมิติของ ESG ตามกรอบการรายงานสากลของ Global Reporting Initiative (GRI) เพื่อพัฒนาการดำเนินธุรกิจของบริษัทจดทะเบียนให้สามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืนและดึงดูดความสนใจจากผู้ลงทุนในระดับโลก**

“ผู้ลงทุนในปัจจุบันไม่เพียงแต่มองเรื่องผลตอบแทนทางการเงินเท่านั้น แต่ยังมีมุมมองด้วยว่าบริษัทที่ไปลงทุนนั้น คำนึงถึงสังคมและสิ่งแวดล้อมด้วยหรือไม่”

Mr. Pietro Bertazzi
Senior Manager - Policy and Government Affairs
Global Reporting Initiative (GRI)

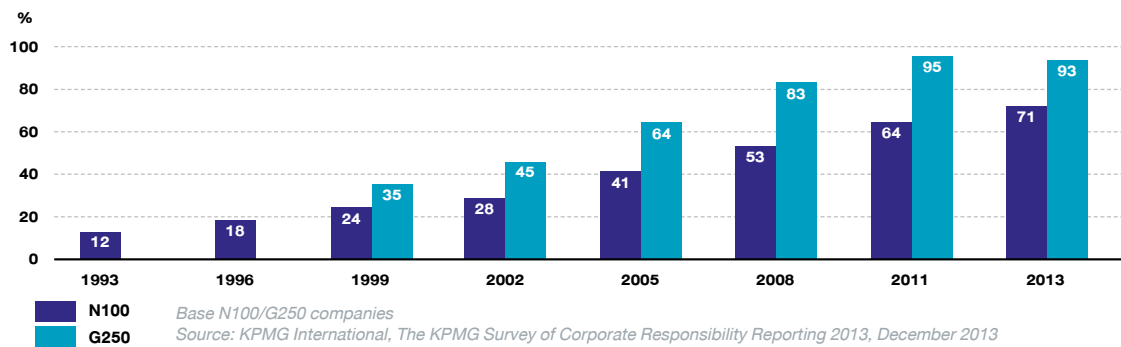
ในช่วงปาฐกถาพิเศษ **Mr. Pietro Bertazzi** Senior Manager - Policy and Government Affairs จาก Global Reporting Initiative (GRI) ได้บอกเล่าถึงพัฒนาการและแนวโน้มการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืนในระดับโลกโดยสรุปได้ดังนี้

● **องค์กรธุรกิจทั่วโลกจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืนกันเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนทำให้การจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืนกลายเป็นมาตรฐานในเชิงปฏิบัติของธุรกิจขนาดใหญ่แล้ว**

● **นอกจากนี้ กลุ่มธุรกิจในตลาดเกิดใหม่ (Emerging markets) และธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เริ่มมีการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืนแพร่หลายมากขึ้น โดยมีหลายปัจจัยสนับสนุน เช่น**

- ธุรกิจต้องการสร้างความโปร่งใสให้กับการดำเนินงานขององค์กร เพื่อให้ได้รับความเชื่อถือจากลูกค้าทางธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคู่ค้าประเภทที่เป็นองค์กรขนาดใหญ่ระดับโลก
- ธุรกิจต้องการบริหารความเสี่ยงขององค์กร จึงมีกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลและวัดผลกระทบจากการดำเนินงาน เพื่อให้สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้ครอบคลุมมิติด้าน ESG มากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาและดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน

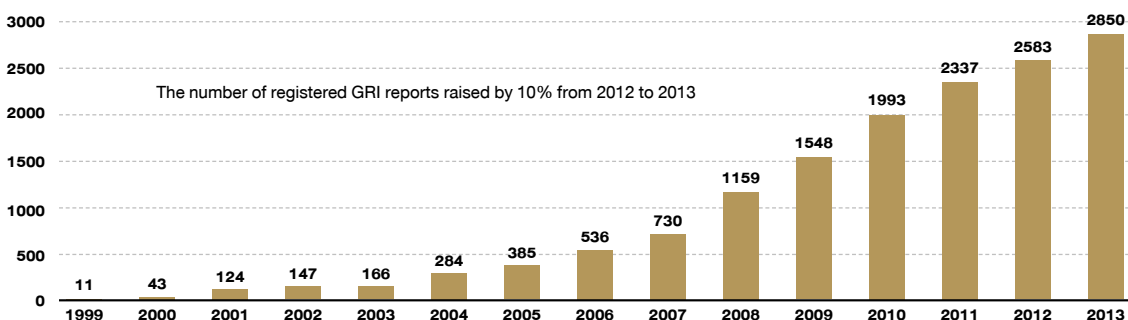
Growth in reporting since 1993

● **รูปแบบการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืนในบางประเทศมีลักษณะที่เปลี่ยนไป เช่น การรายงานทางออนไลน์ (Online reporting) ทำให้ผู้มีส่วนได้เสียหรือผู้ใช้ข้อมูลสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายยิ่งขึ้น ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากอิทธิพลของ Social media และพัฒนาการด้านเทคโนโลยีในปัจจุบัน ทำให้บางองค์กรเลือกที่จะเปิดเผยข้อมูลในรูปแบบออนไลน์ ไม่จัดพิมพ์รายงานเป็นรูปเล่มเพื่อตอบใจผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มที่เป็นผู้นิยมใช้สื่อออนไลน์**

● **ผู้ลงทุนแสดงความประสงค์ให้มีการตรวจทานความน่าเชื่อถือและความครอบคลุมของข้อมูลที่เปิดเผยในรายงานโดยบุคคลภายนอก (External verification) รวมถึงมีการพิจารณาเรื่องมาตรฐานของการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืนให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากลอีกด้วย ซึ่งจากสถิติที่ผ่านมา มีแนวโน้มการเติบโตของการจัดทำรายงานตามกรอบ GRI มากขึ้นอย่างต่อเนื่อง**

GRI reporting growth trend: 1999-2013

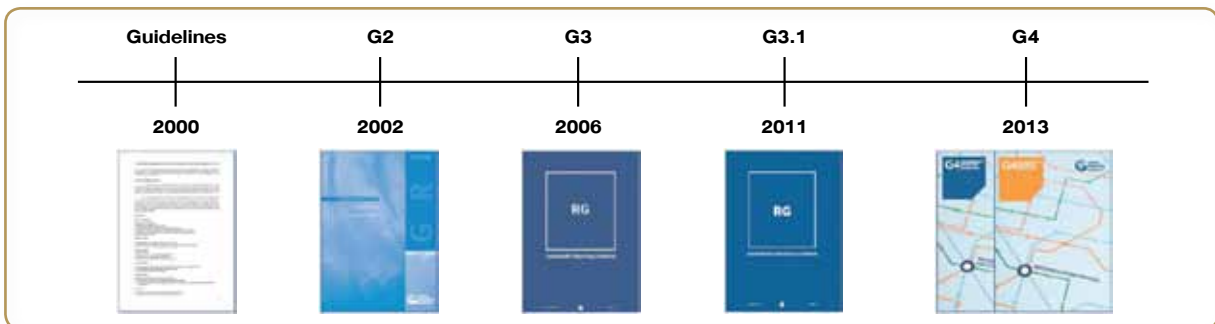

Source: Sustainability Disclosure Database, Global Reporting Initiative, 9 September 2014

- มีการบูรณาการเนื้อหาระหว่างผลประกอบการทางการเงินกับคุณค่าและผลกระทบทางสังคมและสิ่งแวดล้อมในลักษณะของ Integrated report กันมากขึ้น
- รายงานแห่งความยั่งยืนเน้นการนำเสนอข้อมูลผลกระทบด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม จากการดำเนินงานของธุรกิจ ตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain focus)

แนวทางการรายงานตามกรอบ GRI มีความสอดคล้องกับแนวปฏิบัติและมาตรฐานสากลอื่นๆ เช่น OECD, UN Global Compact, UN Guiding Principles on Business and Human Rights, International Integrated Reporting Council, Carbon Disclosure Project, ISO ฯลฯ

กรอบการรายงานปัจจุบันของ GRI คือ G4 ซึ่ง GRI แนะนำว่าองค์กรที่จะเริ่มจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืนเป็นครั้งแรก ควรรายงานตามกรอบ G4 นี้ นอกจากนี้ รายงานแห่งความยั่งยืนตามกรอบ GRI ที่จัดทำหลังวันที่ 31 ธันวาคม 2558 ควรเป็นไปตามกรอบการรายงาน G4 ทั้งหมดด้วย

Aspects ที่มีการปรับปรุงหรือเพิ่มเติมขึ้นใน G4

TABLE 1: CATEGORIES AND ASPECTS IN THE GUIDELINES					
Category	Economic		Environmental		
Aspects	<ul style="list-style-type: none"> • Economic Performance • Market Presence • Indirect Economic Impacts • Procurement Practices 		<ul style="list-style-type: none"> • Materials • Energy • Water • Biodiversity • Emissions • Effluents and Waste • Products and Services • Compliance • Transport • Overall • Supplier Environmental Assessment • Environmental Grievance Mechanisms 		
Category	Social				
Sub-Categories	Labor Practices and Decent Work	Human Rights	Society	Product Responsibility	
Aspects	<ul style="list-style-type: none"> • Employment • Labor/Management Relations • Occupational Health and Safety • Training and Education • Diversity and Equal Opportunity • Equal Remuneration for Women and Men • Supplier Assessment for Labor Practices • Labor Practices Grievance Mechanisms 	<ul style="list-style-type: none"> • Investment • Non-discrimination • Freedom of Association and Collective Bargaining • Child Labor • Forced or Compulsory Labor • Security Practices • Indigenous Rights • Assessment • Supplier Human Rights Assessment • Human Rights Grievance Mechanisms 	<ul style="list-style-type: none"> • Local Communities • Anti-corruption • Public Policy • Anti-competitive Behavior • Compliance • Supplier Assessment for Impacts on Society • Grievance Mechanisms for Impacts on Society 	<ul style="list-style-type: none"> • Customer Health and Safety • Product and Service Labeling • Marketing Communications • Customer Privacy • Compliance 	

ในช่วงของการเสวนา **คุณสมาน ตรงวรรณท์** ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายจัดการลงทุนตราสารทุน กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แสดงทัศนคติในมุมมองของผู้ลงทุนสถาบันที่พิจารณาลงทุนตามหลักการลงทุนที่ยั่งยืน หรือ Principles for Responsible Investment (PRI)

“ปัจจุบันผู้ลงทุนไม่ได้พิจารณาแค่ผลตอบแทนจากการลงทุน หรือ Return on Investment (ROI) หรือดูการเติบโตของยอดขายของธุรกิจที่จะไปลงทุนเท่านั้น แต่ยังพิจารณาถึงความยั่งยืนของธุรกิจนั้นด้วยว่ามีความโปร่งใสและสามารถสร้างโอกาสในการลงทุนได้ในระยะยาวหรือไม่ **รายงานแห่งความยั่งยืนจึงเป็นเครื่องมือหนึ่งที่บริษัทจดทะเบียนสามารถทำให้ผู้ลงทุนและผู้มีส่วนได้เสียมองเห็นคุณค่าทางธุรกิจของบริษัท โดยสิ่งที่คุณลงทุนสนใจในรายงานคือ Value creation capabilities และ Intangible potential assets ของธุรกิจ**” คุณสมานกล่าว

นอกจากนี้ คุณสมานยังได้ให้ความเห็นด้วยว่า “รายงานแห่งความยั่งยืนควรนำเสนอข้อมูลทั้งเชิงบวกและเชิงลบ และมีความตรงไปตรงมา เช่น ระบุประเด็นการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายที่จะเข้ามามีผลกระทบต่ออนาคตของธุรกิจ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเสี่ยงที่ผู้ลงทุนเห็นถึงความโปร่งใส ยุทธศาสตร์ และเป้าหมายที่แท้จริงของธุรกิจ ซึ่งย่อมส่งผลต่อความไว้วางใจของผู้ลงทุนที่มีต่อบริษัท **มีผลการวิจัยในต่างประเทศว่า บริษัทที่มีความโดดเด่นในการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนจะสามารถสร้างชื่อเสียงและความไว้วางใจได้ ซึ่งสามารถแปรเป็น Premium on valuation โดยเฉลี่ยประมาณ 10% ซึ่งหมายความว่ามูลค่าของปัจจัยพื้นฐานของหุ้นตัวนั้นเพิ่มขึ้น**”

“รายงานแห่งความยั่งยืนจึงเป็นเครื่องมือหนึ่งที่บริษัทจดทะเบียนสามารถทำให้ผู้ลงทุนและผู้มีส่วนได้เสียมองเห็นคุณค่าทางธุรกิจของบริษัท โดยสิ่งที่คุณสนใจในรายงานคือ Value creation capabilities และ Intangible potential assets ของธุรกิจ”

คุณสันติ วาสนสิริ Innovation and Sustainability Manager บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) (TOP) ให้เหตุผลที่ TOP เลือกใช้กรอบการรายงาน G4 ว่า **“กรอบการรายงาน G4 กำหนดให้บริษัทรายงานเฉพาะเรื่องที่สำคัญ ดังนั้น ธุรกิจจึงสามารถ focus เฉพาะเรื่องที่สำคัญจริงๆ ไม่ต้องรายงานทุกเรื่อง ทำให้รายงานมีความกระชับ ทำได้ง่ายขึ้น และอ่านเข้าใจง่ายขึ้นด้วย”**

คุณสันติบอกเล่าถึง **ขั้นตอนการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืนตามกรอบ GRI** เป็นลำดับดังนี้

1. Stakeholder engagement: การหาความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสียของบริษัท
2. Materiality assessment: การประเมินและกำหนดประเด็นที่มีความสำคัญที่จะเปิดเผยในรายงาน
3. Data preparation and management: การเก็บรวบรวมและจัดการข้อมูล
4. Report theme, mood and tone: การกำหนด theme, mood, tone
5. Content template: การกำหนดรูปแบบเนื้อหาของรายงาน
6. Interview and photographing: การสัมภาษณ์และเก็บภาพถ่าย
7. External assurance (optional): การรับรองโดยบุคคลภายนอก (ถ้ามี)
8. Report production (book/CD): การผลิตตัวรายงานในรูปแบบหนังสือและ/หรือ CD
9. Integration with annual report: การบูรณาการเข้ากับรายงานประจำปี
10. Distribution channel, plan and date: การวางแผนกำหนดการและช่องทางการเผยแพร่รายงาน

คุณทัศนีย์ ทองดี ผู้จัดการฝ่ายสื่อสารองค์กรและการตลาด บริษัท เบตเตอร์เวิลด์กรีน์ จำกัด (มหาชน) (BWG) ให้ข้อคิดเห็นในฐานะบริษัทขนาดกลางที่ได้เริ่มจัดทำรายงาน GRI แล้วว่า **“การจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืนให้ผลที่คุ้มค่ามาก เพราะเป็นเครื่องมือสื่อสารที่สำคัญในการสร้างสัมพันธภาพที่ดีและความเข้าใจร่วมกันระหว่างธุรกิจกับผู้มีส่วนได้เสีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งชุมชนที่อยู่แวดล้อมบริษัทซึ่งมีความกังวลเกี่ยวกับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินงานของบริษัท ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพการดำเนินงานอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท”**

UN Sustainable Stock Exchanges Initiative กับความมุ่งมั่นสู่การเป็นตลาดหลักทรัพย์ที่ยั่งยืนของตลาดหลักทรัพย์ไทย

ณัฐศิริ บุญชวน

กลุ่มความริเริ่มของตลาดหลักทรัพย์ที่ยั่งยืนแห่งองค์การสหประชาชาติ: **UN Sustainable Stock Exchanges Initiative (UN SSE Initiative)** จัดตั้งขึ้นในปี 2552 โดยหน่วยงาน 4 แห่งภายใต้การนำของสหประชาชาติ อันประกอบด้วย 1) United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD) 2) United Nations Global Compact (UNGC) 3) United Nations Principles for Responsible Investment (UN PRI) และ 4) United Nations Environment Programme Finance Initiative (UNEP FI) โดยมีวัตถุประสงค์ในการสร้างเครือข่ายระหว่างตลาดหลักทรัพย์ สถาบันการเงิน และผู้ลงทุนสถาบันจากทั่วโลก เพื่อร่วมกันพัฒนาตลาดทุนและผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับตลาดทุน ผ่านการบ่มเพาะด้วยแนวคิดตลาดหลักทรัพย์ที่ยั่งยืน อันจะนำไปสู่เป้าหมายการพัฒนาตลาดทุนที่ยั่งยืนโดยรวมให้กับโลก โดยมีตลาดหลักทรัพย์ให้ความสนใจเข้าร่วม UN SSE Initiative เมื่อครั้งเริ่มก่อตั้งจำนวน 5 รายด้วยกัน

ปัจจุบัน มีตลาดหลักทรัพย์เข้าร่วม UN SSE Initiative เพิ่มขึ้นจากเดิมอีก 9 ราย รวมเป็น 14 ราย (ณ เดือนตุลาคม 2557) โดยเป็นตลาดหลักทรัพย์จากทวีปอเมริกาเหนือ อเมริกาใต้ ยุโรป แอฟริกา และเอเชีย ซึ่งตลาดหลักทรัพย์ต่างๆ เหล่านี้ได้ประกาศเจตนารมณ์ของการเข้าร่วม UN SSE Initiative และให้คำมั่นที่จะพัฒนาตนเองเป็นตลาดหลักทรัพย์ที่ยั่งยืน ซึ่งรวมถึงตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยด้วย โดย**ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยนับเป็นตลาดหลักทรัพย์แห่งแรกในอาเซียนที่เข้าร่วม UN SSE Initiative เมื่อเดือนกรกฎาคม 2557 ที่ผ่านมา**

ตลาดหลักทรัพย์ 14 แห่งทั่วโลกที่เข้าร่วม UN SSE Initiative ประกอบด้วย (เรียงตามลำดับตัวอักษร)

1. BM&FBOVESPA, Brazil
2. Bombay Stock Exchange (BSE), India
3. BORSA Istanbul, Turkey
4. Colombian Securities Exchange (BVC), Colombia
5. Deutsche Börse Group (DAX), Germany
6. Egyptian Exchange (EGX), Egypt
7. Johannesburg Stock Exchange (JSE), South Africa
8. London Stock Exchange (LSE), United Kingdom
9. Mexican Stock Exchange (BMV), Mexico
10. NASDAQ OMX, USA
11. New York Stock Exchange (NYSE), USA
12. Nigerian Stock Exchange (NSE), Nigeria
13. The Stock Exchange of Thailand (SET), Thailand
14. Warsaw Stock Exchange (WSE), Poland

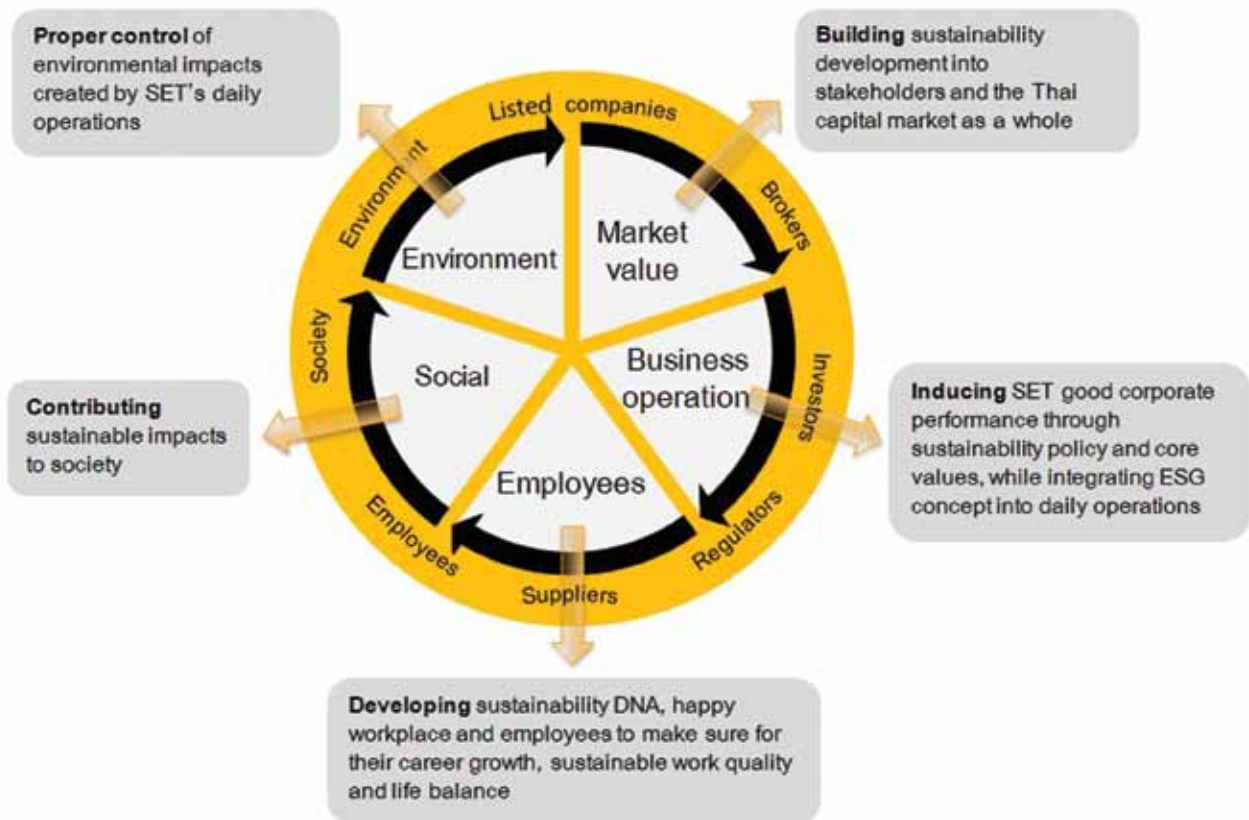
การทำงานของ UN SSE Initiative ยังได้รับความร่วมมืออย่างเข้มแข็งจากเครือข่ายสถาบันการเงินและผู้ลงทุนสถาบันชั้นนำระดับโลกหลายแห่ง จัดตั้ง Working group ขึ้นเพื่อร่วมกันพัฒนาเครื่องมือสนับสนุนการพัฒนาความยั่งยืนของตลาดหลักทรัพย์ อาทิ การจัดทำ Best Practice Guidance for Policymakers and Stock Exchanges on Sustainability Reporting Initiatives ผ่านเวทีการประชุมของ UNCTAD เมื่อปลายปี 2556 โดยมีการเผยแพร่เอกสารดังกล่าวต่อสาธารณชนเป็นการทั่วไป และจะยังคงร่วมกันพัฒนาเครื่องมือใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง

ปัจจุบัน การพัฒนาความยั่งยืนของตลาดหลักทรัพย์ UN SSE Initiative เน้นย้ำใน 2 เรื่องหลัก เรื่องแรก คือ การขับเคลื่อนและขยายผลให้มีการเปิดเผยข้อมูลผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างโปร่งใส เรื่องที่สอง คือ การกระตุ้นให้ผู้ลงทุนนำหลักการลงทุนอย่างมีความรับผิดชอบต่อปฏิบัติ หรือใช้พิจารณาประกอบการลงทุน

สำหรับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้อนุมัติ**กรอบการพัฒนาความยั่งยืนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยใน 5 ด้านสำคัญ** ได้แก่ 1) การสร้างคุณค่าตลาดทุน (Market value)

2) การบริหารจัดการองค์กร (Business operation) 3) การพัฒนาและดูแลพนักงาน (Employees) 4) การพัฒนาและดูแลสังคม (Social) และ 5) การจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment) ซึ่งกรอบทั้ง 5 ด้านดังกล่าวนี้จะใช้เป็นกรอบการพัฒนาการดำเนินงานทั้งกระบวนการภายในองค์กรและผู้มีส่วนได้เสียของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเอง เช่น พนักงาน ลูกจ้าง เป็นต้น รวมถึงใช้ในการพัฒนาผู้มีส่วนได้เสียภายนอก อาทิ บริษัทจดทะเบียน ผู้ลงทุน บริษัทสมาชิก ผู้ลงทุนสถาบัน บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน คู่ค้า สังคมและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ทั้งนี้ **การขับเคลื่อนเรื่องการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนและการกระตุ้นการลงทุนอย่างมีความรับผิดชอบต่อเป็นประเด็นมุ่งเน้นเรื่องแรกของ UN SSE Initiative** ก็เป็นประเด็นสำคัญที่อยู่ภายใต้กรอบด้าน “การสร้างคุณค่าตลาดทุน” เช่นกัน

SET Sustainability Development Framework

การเข้าร่วม UN SSE Initiative ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในครั้งนี้เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในการมุ่งสู่การเป็นตลาดหลักทรัพย์ที่มีความยั่งยืน นำพาผู้มีส่วนได้เสียและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้เติบโตและก้าวหน้าอย่างมีคุณค่าและยั่งยืนไปพร้อมกัน ทั้งยังเป็นโอกาสอันดีในการเผยแพร่ผลการดำเนินงานด้านความยั่งยืนของธุรกิจในตลาดทุนไทยผ่านสายสัมพันธ์กับเครือข่ายระดับแนวหน้าของตลาดเงินและตลาดทุนต่างประเทศ เพื่อดึงดูดความสนใจจากผู้ลงทุนต่างประเทศ รวมถึงการได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีพัฒนาความยั่งยืนของตลาดหลักทรัพย์อื่นที่มีความก้าวหน้าและได้รับการยอมรับในเรื่องนี้ อีกด้วย สมดังคำที่นิตยสาร Forbes กล่าวไว้ว่า **UN SSE Initiative เป็นหนึ่งในแนวคิดการพัฒนาความยั่งยืนที่ดีที่สุดในโลก เพราะตลาดหลักทรัพย์ต่างๆ ล้วนเป็นกลไกสำคัญที่ขับเคลื่อนภาคธุรกิจโลกได้อย่างมีพลังนั่นเอง**

4 กลวิธีสร้างความเข้าใจ เรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมแก่ผู้บริหาร

ศุภกร เอกชัยไพบุลย์

จากเดิมที่เข้าใจกันว่างานด้านความรับผิดชอบต่อสังคม คือ งานที่มุ่งเน้นเฉพาะกิจกรรมเพื่อสังคม การบริจาค และงานสาธารณกุศลนั้น ได้ส่งผลให้ผู้บริหารหลายองค์กรเกิดการรับรู้และมีทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility: SR) ว่าเป็นงานที่ไม่สร้างคุณค่าให้แก่องค์กรแต่อย่างใด ทำให้ผู้บริหารให้ความสำคัญและพัฒนางานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมค่อนข้างน้อยกว่างานในด้านอื่นๆ ขององค์กร หรือยังคงดำเนินงานดังกล่าวตามความเข้าใจเดิมๆ อยู่

ในขณะเดียวกัน องค์กรหลายแห่งในปัจจุบันได้นำแนวคิดใหม่ๆ ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมมาปรับใช้และพัฒนาการดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร เช่น การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development: SD) หรือการสร้างคุณค่าร่วม (Creating Shared Value: CSV) โดยผนวกเป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์การดำเนินงานขององค์กรที่ส่งผลต่อการเติบโตทางธุรกิจอย่างต่อเนื่อง

แต่ไม่ว่าจะพยายามใช้แนวความคิดใดก็ตาม **ขอบเขตงานความรับผิดชอบต่อสังคมทั้ง SR, SD หรือ CSV ต่างก็มีเป้าหมายเดียวกัน คือ การผลักดันให้ธุรกิจสร้างสมดุลระหว่างผลกำไร สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยมีทรัพยากรบุคคลขององค์กรเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อน**

ดังนั้น **ความท้าทายอย่างยิ่งสำหรับธุรกิจที่เริ่มนำนโยบายและกลยุทธ์ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมมาใช้ในองค์กร คือ การสร้างความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวให้กับพนักงาน โดยเฉพาะพนักงานที่เป็นผู้บริหารระดับสูงขององค์กร ที่ต้องมีทั้งความเข้าใจในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม เรื่องนโยบายและกลยุทธ์ที่จะดำเนินการ และพร้อมที่จะเป็นผู้ถ่ายทอดและสื่อสารเรื่องดังกล่าวไปสู่พนักงานในระดับต่างๆ ขององค์กร** เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายงานในการขับเคลื่อนนโยบายและกลยุทธ์ดังกล่าวไปพร้อมกันทั้งองค์กร เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมชัดเจน ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ง่ายนัก ทั้งนี้ จะสื่อสารอย่างไรให้เกิดประสิทธิภาพ จะใช้กลวิธีใด จึงประสบความสำเร็จในการถ่ายทอดข้อมูล ศูนย์พัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคมได้วิเคราะห์หีบห่อเรียนขององค์กรต่างๆ ที่ประสบความสำเร็จในการบูรณาการความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างยั่งยืนได้ทั้งองค์กร และพบว่า มี 4 กลวิธีในการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมแก่ผู้บริหารที่น่าสนใจมานำเสนอท่านผู้อ่านทุกท่านใน SD Focus ฉบับนี้ ประกอบด้วย

1 ใจให้เห็นว่าทำแล้ว “องค์กร” อยู่รอด

อย่าลืมนึกว่าธุรกิจไม่ใช่มูลนิธิ ดังนั้น “ผลกำไรและความอยู่รอด” ขององค์กรจึงเป็นเรื่องที่ผู้บริหารต้องรับผิดชอบ การจะสร้างความตระหนักเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมให้ผู้บริหารเข้าใจนั้น ท่านต้องเชื่อมโยงเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมเข้ากับแก่นของธุรกิจ โดยเฉพาะประเด็นเรื่องความเสี่ยง (Risk management) ด้านสิ่งแวดล้อม สังคมและบรรษัทภิบาล (Environmental Social Governance: ESG) ที่ต้องวิเคราะห์ให้สัมพันธ์กับความมั่นคงทางธุรกิจ รวมไปถึงการชูประเด็นเด่นๆ ที่กลยุทธ์ความรับผิดชอบต่อสังคมสามารถช่วยเพิ่มคุณค่าและมูลค่าทางธุรกิจได้ เช่น การเป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนได้เสีย การทำให้สังคมรู้จักธุรกิจ การสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้ลงทุน และเป็นหัวใจแก้สังคม ปัจจัยเหล่านี้ล้วนเป็นประโยชน์ในการต่อยอดและสร้างโอกาสทางธุรกิจให้โดดเด่นกว่าคู่แข่ง

2 ปรับ Mindset ของเจ้านาย

เรื่องเงินเป็นเรื่องใหญ่ ไม่ควรให้ผู้บริหารเกิดความรู้สึกว่างานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นเรื่องของการลงทุน หรือต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก ท่านสามารถเปลี่ยนทัศนคติของผู้บริหาร ด้วยการเสนอให้เห็นว่ากลยุทธ์ความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นวิธีการ “สร้างโอกาส” ที่องค์กรจะลดต้นทุนจากกระบวนการดำเนินงานธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้พนักงานมีส่วนร่วมในการริเริ่มคิดค้นนวัตกรรมต่างๆ ทางธุรกิจและกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาต่อเนื่อง ผลที่ตามมาคือ “นวัตกรรมที่สร้างมูลค่าเพิ่ม” ให้แก่ธุรกิจขององค์กร ทั้งนี้ ท่านต้องผลักดันให้ผู้บริหารสนับสนุนงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในรูปแบบการบูรณาการกับกลยุทธ์ แล้วกำหนดเป็น KPIs ที่สัมพันธ์กับงบประมาณ เวลาและเป้าหมายของทั้งองค์กร เพื่อจูงใจให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เช่น การพัฒนาทรัพยากรบุคคล การพัฒนากระบวนการธุรกิจ และการพัฒนาสินค้าบริการ เป็นต้น

3 สร้างคุณค่าและความน่าสนใจ

ถ้าท่านมีโอกาสได้เสนอแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมต่อผู้บริหาร ท่านต้อง “ชัดเจน” และทำให้ผู้บริหารรู้สึกว่า “น่าติดตาม” หากไม่รู้จักเริ่มต้นอย่างไร ให้ท่านลอง “ทำก่อนเล่า” โดยศึกษาเชิงลึกว่าจะนำกลยุทธ์ความรับผิดชอบต่อสังคมมาปรับใช้กับหน่วยงานภายในองค์กรได้อย่างไร เช่น ฝ่ายวิจัยและพัฒนา คิดค้นการผลิตใช้น้ำมันในกระบวนการผลิต หรือฝ่ายฝึกอบรมริเริ่มโครงการพัฒนานวัตกรรมจากพนักงานเพื่อสร้างผลกำไรที่ยั่งยืนขององค์กร เป็นต้น จากนั้น ให้ท่านนำเสนอผลการดำเนินงานกิจกรรมดังกล่าวต่อผู้บริหารเพื่อแสดงให้เห็นถึงประโยชน์ที่มีต่อธุรกิจที่สามารถขยายผลไปสู่กระบวนการต่างๆ ภายใต้การกำกับดูแลที่มาจากนโยบายของผู้บริหารเป็นสำคัญ หรือโน้มน้าวด้วยการใช้กรณีศึกษา (Case study) ที่น่าสนใจจากคู่แข่งหรือลูกค้า เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจให้ผู้บริหารต้องการเรียนรู้จากกระบวนการจัดการที่อยู่ใกล้ตัวแล้วนำมาปรับใช้ในองค์กร

4 โบนัสใหม่ ไม่ใช่โบนัสเก่า

ผู้บริหารคงรู้สึกไม่ดีนักถ้ากำลังจะถูกเพิ่มงาน ทั้งที่ทุกฝ่ายในองค์กรก็มีการถนัดอยู่แล้ว ยิ่งถ้าเป็นงานที่ไม่สร้างคุณค่าและมูลค่าให้แก่ธุรกิจแล้ว โอกาสที่จะได้รับการยอมรับและมีส่วนร่วมคงยากมาก ดังนั้น การเสนอโครงการความรับผิดชอบต่อสังคมต่อผู้บริหาร ท่านต้องแสดงให้เห็นว่าเรื่องเหล่านี้ไม่ใช่เรื่องใหม่ แต่เป็นเรื่องที่ธุรกิจทำอยู่แล้ว เพียงแต่หาประเด็นจากงานประจำที่ทำอยู่ในปัจจุบันเชื่อมโยงกับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม สังคมและบรรษัทภิบาล ซึ่งมีสอดแทรกให้เห็นในทุกกระบวนการดำเนินงานอยู่แล้ว อีกประเด็นสำคัญ คือ การมีฝ่าย SR หรือ SD นั้น ไม่เพียงแต่จะดำเนินงานกิจกรรมเพื่อสังคมหรือโครงการความยั่งยืนแล้วก็จบเป็นครั้งๆ ไป แต่ฝ่ายงานดังกล่าวยังต้องอำนวยความสะดวกให้ฝ่ายงานต่างๆ ในองค์กร มีกระบวนการติดตามและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความมั่นใจว่านโยบายความรับผิดชอบต่อสังคมนั้นได้มีการนำไปปฏิบัติจริง

สุดท้ายนี้ แม้ว่าผู้บริหารจะไฟเขียวแล้ว ก็อยากให้ท่านลองชวนทีมที่เกี่ยวข้องหารือร่วมกันเพื่อกำหนดบทบาทของธุรกิจที่มีต่อสังคมอย่างชัดเจนเสียก่อน แล้วจึงพิจารณาหาจุดแข็งและความได้เปรียบในการดำเนินกลยุทธ์ความรับผิดชอบต่อสังคม เพราะสังคมปัจจุบันมีการแข่งขันสูง ดังนั้น ถ้าจะทำให้สาธารณชนหันมาให้ความสนใจในธุรกิจที่องค์กรท่านดำเนินการอยู่ ธุรกิจจะต้อง “แตกต่างอย่างมีคุณธรรม” เพราะปัจจุบันผู้บริโภคมีทางเลือกมากมาย หากต้องเลือกบริโภคสินค้าและบริการประเภทเดียวกัน พวกเขาจะไม่พิจารณาเลือกเพียงดูคุณสมบัติของสินค้าเท่านั้น แต่ยังพิจารณาไปถึงที่มาและกระบวนการที่ได้มาซึ่งสินค้านั้นด้วย ซึ่งหากธุรกิจท่านเป็นธุรกิจ “ที่ดีที่สุด” หรือ “แตกต่างอย่างมีคุณธรรม” แล้ว ย่อมนำไปสู่การเป็นสินค้าและบริการอันดับหนึ่งในใจของผู้บริโภคอย่างแน่นอน

Corporate Sustainability Advisory Program

เพื่อการพัฒนาระบบบริหารจัดการแบบ mai อย่างยั่งยืน

พริยาภรณ์ อันทอง

จากแนวโน้ม สภาพเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของโลกปัจจุบัน ทำให้ธุรกิจต้องตระหนักถึงการให้ความสำคัญในการดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมเพิ่มมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากผู้ผลิตและผู้บริโภคสินค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศต่างก็เริ่มให้ความสำคัญกับมาตรฐานของสินค้าและบริการที่ต้องมีคุณภาพ มีความปลอดภัย ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม และคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชน รวมทั้งบางประเทศยังใช้ประเด็นต่างๆ เหล่านี้เป็นเครื่องมือกดดันทางการค้าอีกด้วย บริษัทขนาดกลางและขนาดเล็กในประเทศไทยที่เป็นพันธมิตรสำคัญของกระบวนการผลิตสินค้าจึงได้รับผลกระทบจากการให้ความสำคัญในเรื่องดังกล่าวของผู้ผลิตรายใหญ่และผู้บริโภคทั้งทางตรงและทางอ้อมด้วยเช่นกัน บริษัทขนาดกลางและเล็กจึงต้องเรียนรู้และปรับตัวเพื่อให้ธุรกิจของตนสามารถอยู่รอดและเติบโตอย่างยั่งยืนด้วยการดำเนินงานอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม

ในปี 2557 นี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงได้เริ่มโครงการ Corporate Sustainability Advisory Program สำหรับบริษัทขนาดกลางและเล็กที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ โดยเฉพาะโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างบริษัทจดทะเบียน เอ็ม เอ ไอที่เป็นต้นแบบ (Role model) ของการดำเนินงานอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม ภายใต้หลักบรรษัทภิบาล รวมถึงมีการเปิดเผยข้อมูลด้านความรับผิดชอบต่อสังคมหรือจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืนอีกด้วย

ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ดำเนินโครงการดังกล่าวร่วมกับสถาบันพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน (SBDi) ที่จะทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาให้กับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ที่ได้รับคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการเป็นระยะเวลา 1 ปี (มิถุนายน 2557 – มิถุนายน 2558) โดยทีมที่ปรึกษาจะเข้าไปทำการประเมินวิเคราะห์บริษัท และให้คำปรึกษาในการจัดทำแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการด้านความรับผิดชอบต่อสังคม การปรับกระบวนการภายในองค์กร รวมถึงการจัดทำรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR report) ประจำปี 2557 ซึ่งจะเผยแพร่ในปี 2558 โดยตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นผู้ให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการ

สำหรับการดำเนินโครงการ Corporate Sustainability Advisory Program นี้ไม่ได้เป็นการเพิ่มภาระงานหรือเพิ่มค่าใช้จ่ายให้กับบริษัทแต่อย่างใด หากแต่**มุ่งเน้นในการดึงศักยภาพและสิ่งที่บริษัทดำเนินการอยู่แล้วให้เข้ากับกฎระเบียบ มาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมและได้รับการยอมรับในระดับสากล** รวมถึงให้คำปรึกษาและแนวทางในการปรับกระบวนการทำงานตามลักษณะและวัฒนธรรมขององค์กร เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับทิศทางองค์กร จนกระทั่งเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมกลายเป็นส่วนหนึ่งของ DNA พนักงานซึ่งเป็นพลังสำคัญที่จะขับเคลื่อนองค์กรให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมต่อไป

ทั้งนี้ในการคัดเลือกบริษัทที่เข้าร่วมโครงการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้พิจารณาจากความพร้อมของบริษัทและความมุ่งมั่นของผู้บริหารในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม เพราะผู้บริหารถือเป็นส่วนสำคัญของการขับเคลื่อนเรื่องความยั่งยืนขององค์กร นอกจากนี้ยังพิจารณาถึงลักษณะการประกอบธุรกิจของบริษัทที่เข้าร่วมโครงการที่ต้องมีความแตกต่างกัน เพื่อให้สามารถเป็นต้นแบบให้กับบริษัทที่มีลักษณะการประกอบธุรกิจที่หลากหลาย โดยในปีนี้มีบริษัทที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ 5 บริษัท ได้แก่

บริษัท	ลักษณะธุรกิจ
CHO : บมจ. ช.ทวี ดอลลาเซียน	ผู้ออกแบบ ผลิตตัวถังและติดตั้งระบบวิศวกรรมที่เกี่ยวกับยานยนต์เพื่อการพาณิชย์
GCAP : บมจ. จี แคปปิตอล	ธุรกิจให้บริการสินเชื่อเช่าซื้อแก่ลูกค้าที่ต้องการซื้อเครื่องจักรกลการเกษตร
PPS : บมจ. โปรเจค แพลนนิ่ง เซอร์วิส	ธุรกิจวิศวกรรมที่ปรึกษา โดยรับให้คำปรึกษาและบริหารจัดการโครงการก่อสร้างสำหรับงานก่อสร้างแขนงต่างๆ
QTC : บมจ. คิวทีซี เอนเนอร์ยี	ผู้ผลิตและจำหน่ายหม้อแปลงไฟฟ้า
TVD : บมจ. ทีวี ไคเร็ค	ธุรกิจจำหน่ายสินค้าและให้บริการผ่านช่องทางทางการตลาดที่หลากหลาย

สำหรับในกระบวนการทำงานนั้น เริ่มแรกตลาดหลักทรัพย์ฯ และทีมที่ปรึกษาจะทำงานร่วมกับคณะทำงานของบริษัทเพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมให้ตรงกัน ทำความรู้จักกับแนวคิดและแนวทางการดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของแต่ละองค์กร ซึ่งภายหลังจากที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ เริ่มดำเนินการโครงการดังกล่าวในเดือนสิงหาคมที่ผ่านมา ทำให้พบว่าแท้จริงแล้วทุกบริษัทมีการดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่แล้ว เพียงแต่มีลักษณะ มีความพร้อม รวมทั้งมีเป้าหมายที่แตกต่างกันไปตามลักษณะของการประกอบธุรกิจ ซึ่งนับได้ว่าเป็นเรื่องที่ดีและเป็นประโยชน์อย่างมากต่อบริษัทอื่นๆ ที่จะได้เห็นมุมมองและวิธีการที่สามารถนำไปเป็นต้นแบบและปรับใช้ให้เข้ากับองค์กรของตนได้เป็นอย่างดี

จากนั้น ทีมที่ปรึกษาจะเข้าไปออกแบบและกำหนดวิธีการทำงานร่วมกันให้มีความเหมาะสมและตรงกับลักษณะธุรกิจของแต่ละบริษัท รวมถึงเข้ากับประเด็นความรับผิดชอบต่อสังคมที่สำคัญขององค์กร เพื่อนำไปสู่การปรับกระบวนการดำเนินงานที่คำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทั้งภายในและภายนอกองค์กร และสามารถวิเคราะห์ Materiality ที่บริษัทจะนำมาเป็นข้อมูลในการจัดทำรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมที่ครอบคลุมในเรื่องเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมต่อไป

เป้าหมายของการดำเนินโครงการของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในครั้งนี้คือ **การมุ่งหวังให้บริษัทที่เข้าร่วมโครงการมีนโยบาย กรอบ และแนวปฏิบัติด้านความรับผิดชอบต่อสังคมที่ชัดเจน สามารถรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมได้ตามประเด็นที่ผู้มีส่วนได้เสีย**

ให้ความสนใจ เพื่อให้บริษัทเติบโตได้อย่างยั่งยืน และท้ายสุดคือบริษัทที่เข้าร่วมโครงการจะเป็นแรงบันดาลใจและเป็นต้นแบบให้กับบริษัทอื่นๆ ใช้เป็นตัวอย่างในการดำเนินงานอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมที่ครอบคลุมในทุกมิติ ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้เติบโตไปพร้อมกับธุรกิจ

สำหรับทุกท่านที่สนใจการพัฒนาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ในโครงการ **Corporate Sustainability Advisory Program** SD Focus จะได้นำเสนอข้อมูลให้ได้ทราบกันในฉบับต่อไป แล้วพบกันค่ะ

คณะกรรมการบริษัท “แม่ทัพใหญ่ในการกำกับดูแลความเสี่ยงด้านกลยุทธ์”

สุกิจ กิตติบุญญานนท์

การบริหารความเสี่ยงเชิงกลยุทธ์ (Strategic risk management) นับวันจะยิ่งทวีความสำคัญมากขึ้น เพราะการบริหารความเสี่ยงเชิงกลยุทธ์ ไม่เพียงแต่เป็นการจัดการความเสี่ยงที่องค์กรจะต้องเผชิญ อันจะทำให้เป้าหมายหลักของกิจการไม่เป็นไปตามต้องการเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมถึงการที่องค์กรไม่สามารถมองเห็น “โอกาส” (Opportunities) ที่มีและนำโอกาสดังกล่าวมาปรับใช้ให้เป็นประโยชน์กับองค์กรได้ด้วย มิฉะนั้นแล้ว “โอกาส” ดังกล่าวอาจจะกลายเป็น “ภัยคุกคาม” (Threat) ต่อองค์กรได้ อย่างกรณีของ Kodak ซึ่งเคยเป็นผู้นำด้านการผลิตฟิล์มถ่ายรูป แต่การที่ Kodak ไม่สามารถปรับตัวให้ทันตามเทคโนโลยีกล้องถ่ายรูปแบบดิจิทัลที่ไม่ต้องใช้ฟิล์มเป็นผลให้พลาด “โอกาส” กลายเป็น “ภัยคุกคาม” ที่ทำให้บทบาท Kodak ถูกปรับเปลี่ยนจาก “ผู้นำ” ด้านฟิล์มถ่ายรูปกลายเป็น “อดีตผู้นำ” ไปโดยปริยาย

“คณะกรรมการบริษัทที่มีบทบาทสำคัญต่อการกำกับดูแลการวางแผนกลยุทธ์ขององค์กร ซึ่งจะต้องทำการประเมินปัจจัยเสี่ยงระดับความเสี่ยงที่องค์กรจะรับได้ และแผนปฏิบัติการเพื่อจัดการความเสี่ยงให้สอดคล้องสัมพันธ์กันทั้งก่อนและหลังความเสี่ยงจะเกิด”

บทบาทของคณะกรรมการบริษัทในการพิจารณาความเสี่ยงของแผนกลยุทธ์จะแตกต่างกันไปตามแต่ละประเภทธุรกิจ เช่น บริษัทที่ประกอบธุรกิจโดยมีวัตถุประสงค์เป็นสินค้าเกษตร ก็จะมีความเสี่ยงที่ราคาสินค้าเกษตรอาจปรับตัวสูงขึ้น อันจะส่งผลต่อต้นทุนและกำไรของกิจการ ด้วยเหตุนี้ บริษัทจึงอาจกำหนดแผนกลยุทธ์เพื่อลดความเสี่ยงดังกล่าว เช่น การทำ Backward Integration หรือการควบรวมหรือเข้าซื้อกิจการที่ดำเนินการด้านการผลิตวัตถุดิบ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม การบริหารความเสี่ยงเชิงกลยุทธ์ไม่ได้เป็นกระบวนการที่ทำเพียงครั้งเดียวเท่านั้น แต่จะต้องมีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อตรวจสอบว่าการดำเนินการที่ผ่านมาสำเร็จลุล่วงไปในระดับใด และมีจุดใดที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้การดำเนินการบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่ง**คณะกรรมการบริษัทจะต้องติดตามดูแลให้องค์กรมีกระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง โดยอาจกำหนดให้ฝ่ายจัดการรายงานให้คณะกรรมการบริษัทรับทราบเป็นรายเดือน รายไตรมาส รายครึ่งปี หรือทันทีที่คาดว่าจะเกิดปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อแผนการดำเนินงาน** เป็นต้น

การบริหารความเสี่ยงให้เกิดประสิทธิภาพนั้น ถือเป็นหน้าที่ของทุกคนในองค์กร ตั้งแต่คณะกรรมการบริษัท ฝ่ายบริหาร และพนักงาน ดังนั้น **การสื่อสารเรื่องความเสี่ยงให้บุคคลภายในองค์กรทุกระดับได้เข้าใจและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมถึงสามารถบริหารความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้ทันต่อสถานการณ์ จึงเป็นกุญแจสำคัญที่จะต้องสร้างให้เกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กร เพื่อที่จะรับมือกับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที**

สำหรับท่านผู้อ่านที่สนใจ สามารถติดตามรายละเอียดเพิ่มเติมจากงานสัมมนาการบริหารความเสี่ยงเชิงกลยุทธ์ที่จัดโดยตลาดหลักทรัพย์ฯ ในหัวข้อ CG Forum 3/2014 : Challenging as Expectations for Board Engagement on Strategic Risk Management Oversight ได้ที่เว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย http://www.set.or.th/th/regulations/cg/cg/seminar_p1.html

จรรยาบรรณนักลงทุนสัมพันธ์ ก้าวสำคัญสู่ความมั่นใจ

สุรพล บุพโกสุม

ในเดือนมิถุนายนที่ผ่านมา ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้เผยแพร่คู่มือ “จรรยาบรรณนักลงทุนสัมพันธ์” เพื่อช่วยให้นักลงทุนสัมพันธ์มีแนวทางหรือกรอบในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น

หลายท่านอาจมีคำถามตามมาว่า ทำไมเราต้องมีจรรยาบรรณสำหรับนักลงทุนสัมพันธ์เพิ่มขึ้นมาอีก ในเมื่อนักลงทุนสัมพันธ์ต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณพนักงานของบริษัทอยู่แล้ว เพื่อที่จะตอบคำถามนี้ เราคงต้องกลับมาพิจารณาว่า นักลงทุนสัมพันธ์มีหน้าที่และความรับผิดชอบอะไรบ้างที่อาจก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (Conflict of interest)

ในการเป็นตัวกลางสื่อสารข้อมูลให้แก่นักวิเคราะห์และผู้ลงทุน นักลงทุนสัมพันธ์จำเป็นต้องรับรู้และทำความเข้าใจข้อมูลภายในต่างๆ ก่อนที่จะสามารถถ่วงถ่วงและนำเสนอข้อมูลต่อบุคคลภายนอกได้อย่างเหมาะสม หากนักลงทุนสัมพันธ์ไม่มีกรอบของแนวปฏิบัติที่ถูกต้อง ปัญหาการรั่วไหลของข้อมูลภายในหรือการให้ข้อมูลที่ไม่ว่าเทียมกันก็อาจมีโอกาสดังเกิดขึ้นได้ด้วยเหตุนี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงได้จัดทำคู่มือฉบับนี้ขึ้นมา โดยหวังที่จะให้ **เป็นตัวช่วยให้นักลงทุนสัมพันธ์ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องและเป็นธรรมแก่ผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม**

ในการจัดทำคู่มือดังกล่าวนี้ เพื่อช่วยให้เนื้อหาที่มีความครอบคลุมผู้ที่เกี่ยวข้องกับทุกกลุ่ม ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงได้ทำงานร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ในตลาดทุนไทย ไม่ว่าจะเป็นชมรมนักลงทุนสัมพันธ์แห่งประเทศไทย สำนักงาน ก.ล.ต. สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทย สมาคมนักวิเคราะห์การลงทุน สมาคมบริษัทจัดการลงทุน สมาคมส่งเสริมนักลงทุนไทย สมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย และสมาคมบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ

เนื้อหาของคู่มือนี้ส่วนใหญ่เป็นข้อแนะนำในการทำหน้าที่ให้เป็นไปอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม โดยมีประเด็นที่น่าสนใจ เช่น การแนะนำให้นักลงทุนสัมพันธ์กำหนดช่วงเวลางดรับนัดหรือตอบคำถามเกี่ยวกับผลประกอบการ (Quiet period) ในช่วงใกล้ประกาศงบการเงิน ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าว นักลงทุนสัมพันธ์เริ่มรับรู้ข้อมูลภายในแล้ว และมีความเสี่ยงที่อาจเปิดเผยข้อมูลนี้ได้โดยไม่เจตนา

อีกตัวอย่างที่เป็นประเด็นใหม่ได้แก่ ข้อควรระวังในการสื่อสารผ่านเครือข่ายทางสังคม (Social network) ซึ่งนักลงทุนสัมพันธ์ไม่ควรชี้แจงข้อมูลผ่านช่องทางหรือห้องสนทนาในกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดเป็นพิเศษ ทั้งนี้ หากพบข้อมูลที่ **ไม่ถูกต้องตามเครือข่ายทางสังคม นักลงทุนสัมพันธ์ควรชี้แจงข้อเท็จจริงผ่านระบบของตลาดหลักทรัพย์ฯ เพื่อให้ทุกฝ่ายได้รับข้อมูลที่เท่าเทียมกัน**

อย่างไรก็ตาม คู่มือ “จรรยาบรรณนักลงทุนสัมพันธ์” ฉบับนี้ เป็นเพียงข้อแนะนำเบื้องต้นสำหรับบริษัทจดทะเบียน บริษัทแต่ละแห่งอาจพิจารณาเลือกประเด็นหรือปรับเปลี่ยนเนื้อหาจรรยาบรรณให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของแต่ละบริษัท และหากมีประเด็นอื่นใดที่มีความห่วงใยเป็นพิเศษ บริษัทก็สามารถกำหนดเป็นจรรยาบรรณนักลงทุนสัมพันธ์เฉพาะของบริษัทเองได้

ในฐานะของการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ การที่บริษัทมีการจัดทำจรรยาบรรณนักลงทุนสัมพันธ์ที่ถูกต้องและเหมาะสม จะช่วยให้นักลงทุนสัมพันธ์มีกรอบที่ถูกต้องในการปฏิบัติหน้าที่และลดโอกาสที่จะเกิดปัญหาต่างๆ ตามมา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความขัดแย้งทางผลประโยชน์หรือการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียต่างๆ ที่ไม่เท่าเทียมกัน ซึ่งท้ายที่สุดแล้ว **บริษัทจะมีความโปร่งใสและความน่าเชื่อถือมากขึ้น และช่วยให้ผู้ลงทุนมีความเชื่อมั่นที่จะลงทุนกับบริษัทต่อไป**

ท่านสามารถ download คู่มือจรรยาบรรณนักลงทุนสัมพันธ์ ได้ที่เว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย http://www.set.or.th/th/regulations/cg/ir/files/IR_Ethic.pdf หรือสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ ส่วนพัฒนางานนักลงทุนสัมพันธ์ ฝ่ายพัฒนาธรรมาภิบาลเพื่อตลาดทุน 0-2229-2607, 0-2229-2613

DJSI ประกาศ 10 บริษัทจดทะเบียนไทย ได้รับคัดเลือกเป็นสมาชิกในกลุ่มดัชนีแห่งความยั่งยืน ปี 2557

นริรัตน์ สันธยาติ

BANPU
CPN IRPC
MINT
PTT PTTEP
PTTGC
SCC TOP
TUF

Dow Jones Sustainability Indices (DJSI)

ดัชนีประเมินความยั่งยืนที่ได้รับการยอมรับในระดับโลก ประกาศรายชื่อ 10 บริษัทจดทะเบียนไทยที่ได้รับคัดเลือกเป็นสมาชิกในกลุ่มดัชนี DJSI ประจำปี 2557 เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาอย่างก้าวกระโดด

รายชื่อบริษัทจดทะเบียนไทยที่ได้รับคัดเลือก เป็นสมาชิกในกลุ่ม DJSI ประจำปี 2557

● กลุ่มดัชนี DJSI World 4 บริษัท ได้แก่

- 1) บมจ. ปตท. (PTT)
- 2) บมจ. ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม (PTTEP)
- 3) บมจ. พีทีที โกลบอล เคมิคอล (PTTGC)
- 4) บมจ. ปูนซีเมนต์ไทย (SCC)

● กลุ่มดัชนี DJSI Emerging Markets 10 บริษัท ได้แก่

- 1) บมจ. บ้านปู (BANPU)
- 2) บมจ. เซ็นทรัลพัฒนา (CPN)
- 3) บมจ. ไออาร์พีซี (IRPC)
- 4) บมจ. ไมเนอร์ อินเตอร์เนชั่นแนล (MINT)
- 5) บมจ. ปตท. (PTT)
- 6) บมจ. ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม (PTTEP)
- 7) บมจ. พีทีที โกลบอล เคมิคอล (PTTGC)
- 8) บมจ. ปูนซีเมนต์ไทย (SCC)
- 9) บมจ. ไทยออยล์ (TOP)
- 10) บมจ. ไทยยูเนี่ยน โฟรเซ่น โปรดักส์ (TUF)

นางเกศรา มัญชุศรี กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กล่าวว่า เป็นที่น่ายินดีที่การประกาศรายชื่อสมาชิกในกลุ่มดัชนีแห่งความยั่งยืน Dow Jones Sustainability Indices (DJSI) ประจำปี 2557 ของ S&P Dow Jones Indices มีบริษัทจดทะเบียนไทยได้รับคัดเลือกเป็นสมาชิกในกลุ่มดัชนี DJSI 10 บริษัท เพิ่มมากขึ้นอย่างก้าวกระโดด จากเพียง 4 บริษัท ในปีที่ผ่านมา นับเป็นความสำเร็จของบริษัทจดทะเบียนไทยที่ได้พัฒนาศักยภาพธุรกิจ ในขณะที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บริษัทจดทะเบียนไทยได้รับคัดเลือกเป็นสมาชิกในกลุ่มดัชนี DJSI เพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนให้แก่ธุรกิจและดึงดูดความสนใจจากผู้ลงทุนทั่วโลก

“การได้รับคัดเลือกเป็นสมาชิกในกลุ่มดัชนี DJSI ดังกล่าวจะช่วยเพิ่มความน่าสนใจลงทุนในสายตาผู้ลงทุนทั้งในและต่างประเทศ พร้อมสร้างความเชื่อมั่นว่าบริษัทมีการดำเนินธุรกิจโดยคำนึงถึงสังคมและสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปกับการสร้างผลประกอบการที่ดี อันจะส่งผลให้ธุรกิจสามารถเติบโตต่อเนื่องได้อย่างยั่งยืน นำไปสู่การสร้างผลตอบแทนที่ดีให้แก่ผู้ลงทุนในระยะยาว”
นางเกศรากล่าว

ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้เดินหน้าพัฒนาและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับการประเมินความยั่งยืน และจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2555 แก่บริษัทจดทะเบียนไทยที่ได้รับเชิญเข้าร่วมการประเมินดังกล่าวของ DJSI ผ่านกิจกรรม DJSI Exclusive Training รวมทั้งจัดกิจกรรม CEO Forum เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินความยั่งยืนในระดับ CEO และกิจกรรม DJSI Coaching Workshop เพื่อพัฒนาศักยภาพและเพิ่มโอกาสให้บริษัทจดทะเบียนไทยได้รับคัดเลือกเป็นสมาชิกในกลุ่มดัชนี DJSI ถือเป็นหนึ่งในแผนงานสำคัญของตลาดหลักทรัพย์ฯ ด้านการพัฒนาตลาดทุน เพื่อสร้าง ความยั่งยืนให้ตลาดทุนในระยะยาว

กลุ่มดัชนี DJSI เป็นดัชนีหลักทรัพย์ของบริษัทชั้นนำในระดับโลก ที่ผ่านการประเมินความยั่งยืน ซึ่งกองทุนต่างๆ ใช้พิจารณาประกอบการลงทุน ทั้งนี้ DJSI ได้คัดเลือกบริษัทกว่า 3,000 บริษัทในตลาดทุนทั่วโลกและในกลุ่มตลาดเกิดใหม่ โดยพิจารณาจากมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดและการประเมินผลการดำเนินงานด้านความยั่งยืน เพื่อคัดเลือกให้เหลือเพียงบริษัทที่มีความโดดเด่นในการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน เพื่อเข้าไปเป็นสมาชิกในกลุ่มดัชนี DJSI ทั้งนี้ การประกาศรายชื่อสมาชิกในกลุ่มดัชนี DJSI ครั้งนี้มีผลตั้งแต่วันที่ 11 กันยายน 2557 เป็นต้นไป ซึ่ง DJSI จะมีการทบทวนและประกาศรายชื่อสมาชิกในกลุ่มดัชนี DJSI ในช่วงเดือนกันยายนของทุกปี

สรุปรายชื่อบริษัทจดทะเบียนไทยที่ได้รับคัดเลือกเป็นสมาชิกในกลุ่มดัชนี DJSI ประจำปี 2557

No.	ชื่อย่อหลักทรัพย์	บริษัทจดทะเบียนไทย	กลุ่มอุตสาหกรรม	DJSI World (รวม 4 บจ.)	DJSI Emerging Markets (รวม 10 บจ.)
1	PTT	บมจ. ปตท.	OIX Oil & Gas	●	●
2	PTTEP*	บมจ. ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม	OIX Oil & Gas	●	●
3	PTTGC	บมจ. พีทีที โกลบอล เคมิคอล	CHM Chemicals	●	●
4	SCC	บมจ. ปูนซิเมนต์ไทย	COM Construction Materials	●	●
5	BANPU*	บมจ. บ้านปู	COL Coal & Consumable Fuels		●
6	CPN*	บมจ. เซ็นทรัลพัฒนา	REA Real Estate		●
7	IRPC*	บมจ. ไออาร์พีซี	OIX Oil & Gas		●
8	MINT*	บมจ. ไมเนอร์ อินเตอร์เนชั่นแนล	TRT Hotels, Resorts & Cruise Lines		●
9	TOP	บมจ. ไทยออยล์	OIX Oil & Gas		●
10	TUF*	บมจ. ไทยยูเนี่ยน โฟรเซ่น โปรดักส์	FOA Food Products		●

หมายเหตุ * บริษัทจดทะเบียนไทยที่ได้รับคัดเลือกเป็นสมาชิกในกลุ่มดัชนี DJSI เป็นครั้งแรกในปี 2557 รวมทั้งสิ้น 6 บริษัท

รูปแบบการลงทุนเพื่อสังคม กรณีศึกษาที่น่าสนใจในฮ่องกงและไทย

มณฑกกา ตั้งนวันดร

เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม ที่ผ่านมา ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยร่วมกับสำนักงานส่งเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ และสถาบัน Change Fusion จัดงานสัมมนา SD Forum ครั้งที่ 3/2557 ในหัวข้อ **“New Investment Opportunities for Sustainable Growth”** โดยในงานดังกล่าวได้เชิญวิทยากรทั้งในประเทศและต่างประเทศมาถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานด้านการลงทุนเพื่อสังคม ซึ่ง SD Focus เห็นว่ามีรูปแบบการดำเนินงานที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่กำลังสนใจเรื่องการลงทุนเพื่อสังคม จึงขอนำรายละเอียดมาฝากกันในฉบับนี้

เริ่มจาก**คุณฟรานซิส ไง (Francis Ngai)** ผู้ก่อตั้งและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร **Social Ventures Hong Kong (SVHK)** จาก**ประเทศฮ่องกง** เล่าถึงกิจการเพื่อสังคมที่ลงทุนอยู่หลายกิจการ โดยทุกกิจการล้วนมุ่งไปสู่การสร้างสังคมที่ดีขึ้นในประเทศฮ่องกง

คุณฟรานซิส ไง
ผู้ก่อตั้งและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
Social Ventures Hong Kong (SVHK)

Diamond Cab

ไดมอนด์แค็บเป็นกิจการเพื่อสังคมที่มุ่งช่วยเหลือผู้พิการ โดยเริ่มต้นจากการทำวิจัยเกี่ยวกับปัญหาของผู้พิการจำนวน 60,000 คนในประเทศฮ่องกง ผลการวิจัยพบว่าผู้พิการมักประสบปัญหาในการเดินทาง จึงเกิดความคิดริเริ่มว่าควรทำธุรกิจรถแท็กซี่สำหรับผู้พิการโดยเฉพาะ ด้วยการร่วมทุนกับเจ้าของกิจการรถแท็กซี่รายใหญ่ในฮ่องกง และจัดหาผู้เชี่ยวชาญมาให้คำแนะนำในการทำธุรกิจรถแท็กซี่ จนกระทั่งกิจการดังกล่าวสามารถดำเนินอยู่ได้อย่างยั่งยืนจนถึงปัจจุบัน

Light Home

เนื่องจากที่อยู่อาศัยในประเทศฮ่องกงมีราคาค่อนข้างสูงมาก กิจการไลท์โฮมจึงเกิดขึ้นมาเพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้ด้อยโอกาสในประเทศฮ่องกงได้มีที่อยู่อาศัย โดยคุณฟรานซิสได้จัดหาที่อยู่อาศัยให้กับผู้ด้อยโอกาส ด้วยการเช่าอาคารร้างเก่าในราคาตัวเองจากเจ้าของอาคารที่เป็นผู้ใจบุญ จากนั้นนำอาคารดังกล่าวไปปรับปรุงใหม่และให้เช่าในราคาถูก ทำการเก็บค่าเช่าจากผู้เช่าในแต่ละเดือนให้กับเจ้าของอาคาร แต่หากเดือนไหนผู้เช่าไม่มีเงินจ่าย เขาก็จะนำเงินจากองค์กรไปจ่ายให้กับเจ้าของอาคารเอง นอกจากนี้ยังได้ช่วยเหลือหญิงแม่ที่ดูแลลูกเอง (Single mom) โดยให้หญิงเหล่านั้นมาอยู่ร่วมกันประมาณ 3-4 ครอบครัวในอาคารที่ให้เช่า ซึ่งหญิงเหล่านั้นสามารถช่วยเหลือพึ่งพากันในด้านการดูแลเด็กได้เป็นอย่างดี ทำให้พวกเขาสามารถผลัดเวรกันออกไปทำงานนอกบ้านได้ สำหรับเด็กๆ ก็จะมีของเล่นแบ่งกันเล่นได้และเด็กเองก็ได้เรียนรู้ที่จะใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมด้วย ปัจจุบันมีกิจการไลท์โฮมจำนวน 18 แห่งในประเทศฮ่องกง มีครอบครัวเข้ามาพักอาศัยอยู่มากกว่า 30 ครอบครัว และเข้าพักอาศัยเป็นรายบุคคลมากกว่า 80 คน

Playtao

ที่มาของกิจการเพลย์ทาวเกิดจากการที่ประเทศฮ่องกงประสบปัญหาเด็กจำนวนมากไม่มีโอกาสเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัย เพลย์ทาวจึงเป็นกิจการที่บูรณาการการเรียนการสอนให้กับเด็กๆ หลังจากเลิกเรียน ด้วยการจัดหาติวเตอร์ที่เป็นอาสาสมัครมาสอนหนังสือให้กับเด็กๆ หลังเลิกเรียนในวันจันทร์ถึงวันศุกร์ และเก็บค่าเล่าเรียนจากผู้ปกครองที่ยินดีจ่ายในราคาถูก เพื่อนำไปจ่ายเป็นค่าตอบแทนให้กับติวเตอร์ แต่หากผู้ปกครองรายใดที่ไม่มีเงินจ่าย ทางโครงการจะช่วยจ่ายค่าเรียนแทนให้ ในขณะที่เดียวกัน กิจการนี้ก็ได้รับเงินสนับสนุนจากภาครัฐกิจให้เป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรม CSR ขององค์กร กิจการเพลย์ทาวดังกล่าวนี้ สามารถช่วยเหลือเด็กให้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยมากขึ้น ปัจจุบัน ประเทศฮ่องกงมีกิจการเพลย์ทาวทั้งหมด 8 แห่ง โดยมีจำนวนนักเรียนประมาณ 500 คน

Green Monday

โครงการวันจันทร์สีเขียวเป็นการรณรงค์ให้งดบริโภคเนื้อสัตว์สัปดาห์ละ 1 วันในวันจันทร์ สำหรับสาเหตุที่กำหนดว่าเป็นวันจันทร์นั้นเพราะเป็นวันเริ่มต้นของสัปดาห์ที่ทุกคนจะได้ไม่ลืมปฏิบัติ โดยการงดบริโภคเนื้อสัตว์สามารถช่วยลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกและช่วยลดปัญหาสิ่งแวดล้อมอันเป็นผลมาจากการเลี้ยงปศุสัตว์ลงได้ มีประชาชนจำนวนมากให้การสนับสนุนและเข้าร่วมโครงการดังกล่าวคิดเป็นจำนวน 1 ใน 4 ของประชาชนฮ่องกง รวมถึงภัตตาคารกว่า 1,000 แห่ง โรงเรียนกว่า 500 แห่ง หรือแม้แต่ในสนามบินฮ่องกงก็ได้เข้าร่วมโครงการวันจันทร์สีเขียวดังกล่าวด้วย โดยถือว่าเป็นหนึ่งในกิจกรรม CSR ภายใต้แนวคิด Go Green Globally นอกจากนี้ ผู้มีชื่อเสียงหลายคนในประเทศฮ่องกง ตลอดจนองค์กรหลายแห่งก็ได้ให้ความร่วมมือกับโครงการดังกล่าวนี้เช่นกัน

สุดท้ายนี้ คุณฟรานซิส ใจ ยังได้ฝากแนวคิดเกี่ยวกับการลงทุนเพื่อสังคมว่าควรเริ่มจากปัญหาสังคมที่มีอยู่ก่อนแล้ว จากนั้นจึงนำบุคคลที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้นมาพูดคุยและผู้ที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาร่วมดำเนินการ พร้อมกับเพิ่มความคิดสร้างสรรค์เข้าไป และที่สำคัญจะต้องทำด้วยความรักที่จะทำในสิ่งนั้นมากกว่าการให้เงินหรือการลงทุน

คุณวิเชียร พงศกร กรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มบริษัทพีทีที

สำหรับกรณีศึกษาการลงทุนเพื่อสังคมในประเทศไทยนั้น นำเสนอโดยคุณวิเชียร พงศกร กรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มบริษัทพีทีที ที่มีความเห็นว่าประเด็นปัญหาพื้นฐานทางสังคมในประเทศไทย เช่น ความยากจน ความเหลื่อมล้ำ ความยุติธรรมในสังคม ปัญหาด้านการศึกษา สิ่งแวดล้อม การทุจริตคอร์รัปชัน ฯลฯ ควรเริ่มต้นปฏิรูปด้วยการลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง ที่เรียกว่า “Reform in practice” โดยปัจจุบัน ประเทศไทยมีตัวอย่างของการลงทุนเพื่อสังคมที่กำลังจะเกิดขึ้นและมีกระบวนการผลักดันเพื่อให้เกิดขึ้นจริงที่น่าสนใจ ได้แก่

- ❶ **โครงการ “ร้อยโครงการเปลี่ยนประเทศไทย”** เป็นโครงการที่ช่วยด้านการศึกษาของเด็กไทย โดยใช้สื่อดิจิทัลช่วยเรื่องการเรียนรู้การสอน ภายใต้ชื่อโครงการ Learn Education
- ❷ **โครงการ “Teach for Thailand”** เป็นโครงการที่นำคนรุ่นใหม่ที่จบในสาขาต่างๆ มาเป็นครูอาสาสมัครสอนให้กับโรงเรียนที่มีโอกาสหรือคุณภาพด้อยกว่า
- ❸ **โครงการ “โตไปไม่โกง”** เป็นโครงการที่กรุงเทพมหานครให้การสนับสนุน และมีการดำเนินการร่วมกับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์หรือนิด้า ได้รับการผลักดันให้เป็นโครงการระดับชาติเพื่อปลูกฝังให้เด็กรุ่นใหม่ไม่ยอมรับเรื่องทุจริตคอร์รัปชัน

นอกจากนี้ คุณวิเชียรยังได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าการพลิกผันทางสังคมจะเกิดขึ้นได้นั้นจะต้องมีผู้ที่เป็น **Active citizen** เข้ามาช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาพื้นฐานของสังคม รวมทั้งได้รับความร่วมมือจากภาคธุรกิจที่เรียกว่า **Active corporate citizen** ด้วย ซึ่งหากทั้งสองส่วนนี้ร่วมมือกันเป็นอย่างดีแล้ว ก็ย่อมจะช่วยนำพาสังคมไทยไปสู่ความยั่งยืนและช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจต่อไปในอนาคต

ตัวอย่างการลงทุนเพื่อสังคมในประเทศไทย ได้แก่

มูลนิธิยุวพัฒน์

มูลนิธิยุวพัฒน์ก่อตั้งขึ้นเพื่อให้ทุนการศึกษาแก่เด็กยากจน เด็กด้อยโอกาส ได้เรียนหนังสือ นอกจากนี้ผู้ก่อตั้งมูลนิธิแล้วยังมีภาคเอกชนร่วมให้การสนับสนุนเงินทุน และส่งทีมงานเข้าไปร่วมบริหารจัดการมูลนิธิด้วย ปัจจุบันมีเด็กที่เรียนจบด้วยทุนการศึกษาจากมูลนิธิยุวพัฒน์มากกว่า 4,000 คน

ร้านปันกัน

ร้านปันกันเกิดขึ้นภายใต้การดำเนินงานของมูลนิธิยุวพัฒน์เช่นกัน โดยร้านปันกันจะรับบริจาคสิ่งของ เสื้อผ้า แล้วนำไปจำหน่าย ซึ่งทางร้านจะแจ้งวัตถุประสงค์ของการจำหน่ายสินค้าในร้านให้กับลูกค้าว่ารายได้จากการจำหน่ายสินค้าจะนำไปเป็นทุนการศึกษาให้กับเด็กทั่วประเทศที่ขาดแคลน โดยแต่ละทุนที่มอบให้จะมีระยะเวลาทั้งสิ้น 6 ปีการศึกษาด้วยกัน ปัจจุบัน ร้านปันกันมีสาขาทั้งหมด 4 แห่ง และมีการทำแฟรนไชส์ให้กับผู้สนใจที่จะประกอบกิจการในลักษณะเดียวกันด้วย สำหรับองค์กรที่สนใจจะนำกลไกการดำเนินธุรกิจดังกล่าวไปใช้ ทางร้านปันกันสามารถให้ความช่วยเหลือทั้งด้านการฝึกอบรม การสื่อสารข้อมูลของกิจการ และการแลกเปลี่ยนสินค้าซึ่งกันและกัน โดยล่าสุดมีแฟรนไชส์สำหรับร้านผู้พิการที่พญา พื้นที่จัดตั้งร้านได้รับการสนับสนุนจากห้าง Tesco Lotus ภายใต้มาตรการสนับสนุนผู้พิการ ซึ่งมีผู้สนใจร่วมลงทุนส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมช่วยเหลือสังคมในวงกว้าง

โครงการเทใจดอกคอม

โครงการเทใจดอกคอมเป็นอีกหนึ่งช่องทางของการมีส่วนร่วมกันทางสังคม เป็นเว็บไซต์บริจาคออนไลน์เพื่อสนับสนุนงานพัฒนาสังคมให้เกิดขึ้นจริง โดยมีจุดเริ่มต้นจากความต้องการช่วยเหลือกลุ่มคนที่อยากทำเรื่องดีๆ เพื่อสังคม ซึ่งมีทั้งที่เป็นองค์กรไม่แสวงกำไร NGOs กลุ่มคนและกิจการเพื่อสังคม เพื่อให้พวกเขาเหล่านั้นสามารถทำเรื่องดีๆ ให้เกิดขึ้นจริงและขยายผลได้ โดยเปิดโอกาสให้กลุ่มคนดังกล่าวที่มีโครงการดีๆ มานำเสนอผลงานและขอรับเงินทุนสนับสนุนที่ได้มาจากเงินบริจาคของบุคคลทั่วไปผ่านทางออนไลน์ โดยที่ผ่านมาโครงการเทใจดอกคอมได้รับเงินทุนสนับสนุนโครงการประมาณ 1.7 ล้านบาท มีผู้สนใจเข้าร่วมบริจาคประมาณ 600-700 คน นอกจากนี้ สมาชิกของเทใจดอกคอมยังสามารถมีส่วนร่วมติดตามผลการดำเนินโครงการที่ตนสนับสนุนและสามารถติดต่อพูดคุยกับเจ้าของโครงการได้โดยตรงอีกด้วย

FOOD4GOOD

โครงการ “FOOD4GOOD พี่อิมท้อง น้องอิมด้วย” เป็นโครงการที่เกิดขึ้นเพื่อสนับสนุนโภชนาการที่ดีและแก้ไขปัญหาภาวะการขาดแคลนอาหารให้กับเด็กด้อยโอกาสในสังคมไทย โดยโครงการดังกล่าวนี้อยู่ภายใต้การดูแลของมูลนิธิ 3 แห่ง ได้แก่ สหทัยมูลนิธิ มูลนิธิเพื่อเด็กพิการ และมูลนิธิบ้านนกขมิ้น ปัจจุบันมีร้านอาหารที่เข้าร่วมโครงการประมาณ 10 ร้านด้วยกัน โดยทุกร้านจะคิดสรรเมนูอาหารพิเศษยอดฮิตที่มีคุณภาพและเป็นประโยชน์อย่างน้อย 1 เมนูของแต่ละแห่ง เข้าร่วมเป็นเมนูในโครงการฯ แบ่งปันรายได้ 10 บาทจากเมนูเหล่านั้นมาสนับสนุนค่าอาหารให้แก่องค์กรที่ทำงานเพื่อเด็กยากไร้ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้บริโภคมีส่วนร่วมในการแบ่งปันไปสู่เด็กและเยาวชนผู้ขาดแคลนอาหาร สามารถแก้ปัญหาโภชนาการด้านอาหารสำหรับเด็กไทยให้เติบโตได้อย่างสมวัย โดยที่ผ่านมามีเงินสนับสนุนเข้าโครงการนี้ประมาณ 300,000 บาทแล้ว

ในตอนท้าย คุณวีเชียรยังได้ฝากประเด็นด้านการลงทุนเพื่อสังคมว่าจะต้องมีบุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมกันจำนวนมากเพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติ นอกจากนี้แล้ว **สิ่งที่สำคัญของการลงทุนเพื่อสังคมคือ ความรัก ความใส่ใจของผู้ลงทุนที่มุ่งหวังผลทางสังคม ด้วยการใส่ใจเรื่องการบริหารจัดการ ใส่ความรู้ ความสามารถลงไปในการลงทุนเพื่อสังคมด้วย เพื่อให้การแก้ไขปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นนั้นเป็นไปอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง จนเกิดผลในผลทางปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม**

Social Investment Social Investment Social Investment

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดย ศูนย์พัฒนาธุรกิจตลาดทุน พร้อมด้วย ศ.หิรัญ รัตติศรี ดร.ชัยวัฒน์ วิบูลย์สวัสดิ์ และคุณยุท วรรณัตถาร ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านบรรษัทภิบาลและความรับผิดชอบต่อสังคม ตลาดหลักทรัพย์ฯ และคุณบัณฑิต อุนากุล รองผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ จัดงาน **SD Talk: The Road towards Corporate Sustainability** ซึ่งเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นสำหรับบริษัทจดทะเบียนใหม่ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้บริษัทจดทะเบียนให้ความสำคัญในเรื่องหลักบรรษัทภิบาลและความรับผิดชอบต่อสังคม

รวมถึงเครื่องมือในการบริหารจัดการให้บริษัทมีการเติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยมีคุณกมลวรรณ วิบุลากร กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ดี เอราวิณ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) และคุณกอบบุญ ศรีชัย รองกรรมการผู้จัดการอาวุโส สำนักลงทุนสัมพันธ์ บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน) ร่วมแบ่งปันความรู้และประสบการณ์ ใน SD Talk ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2557 และคุณวิวรรธน์ เหมมณฑารพ ประธานกรรมการบริหาร บริษัท ปัญญาพัฒนาพลาสติก จำกัด (มหาชน) คุณจิราภรณ์ รุ่งศรีทอง ประธานเจ้าหน้าที่การลงทุน บริษัท จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ จำกัด (มหาชน) ร่วมเป็นวิทยากร ใน SD Talk ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2557 ที่ผ่านมา ซึ่งได้รับความสนใจอย่างมากจากบริษัทจดทะเบียนใหม่ในตลาดหลักทรัพย์ฯ และ ตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ

ตลาดหลักทรัพย์ฯ กกับการพัฒนาธุรกิจสู่ความยั่งยืน ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีบทบาทในการสร้างรากฐานสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในตลาดทุน สังคม และประเทศชาติ

ติดต่อเรา

๑ งานพัฒนาด้านบรรษัทภิบาล

ติดต่อ: ฝ่ายพัฒนารรมาภิบาลเพื่อตลาดทุน

โทรศัพท์ 0-2229-2603-4

e-mail: cgcenter@set.or.th

๑ งานพัฒนาด้านความรับผิดชอบต่อสังคม

ติดต่อ: ศูนย์พัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคม

โทรศัพท์ 0-2229-2608-10

และ 0-2229-2612 www.csri.or.th

e-mail: SRcenter@set.or.th

๑ งานพัฒนาด้านนักลงทุนสัมพันธ์

ติดต่อ: ฝ่ายพัฒนารรมาภิบาลเพื่อตลาดทุน

โทรศัพท์ 0-2229-2606-7

e-mail: irdevelopment@set.or.th